

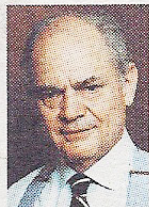
Ποιον «φροντίζει» το οικογενειακό δίκαιο

Δύο νομικοί
αναλύουν
το ισχύον
καθεστώς
για το
διαζύγιο

Παρ' όλες τις πρωτοποριακές ρυθμίσεις, η σύγχρονη γυναίκα πληρώνει το τίμημα της χειραφέτησής της. Το εικοσάχρονο οικογενειακό μας δίκαιο οδήγησε την διαζευγμένη ελληνίδα νοικοκυρά σε νομική αδυναμία.

Δύο διακεκριμένοι δικηγόροι, ο **Γιώργος Στεφανάκης** και ο **Θεόδωρος Μαντάς**, μιλούν στην «Κ.Ε.» για το νομικό καθεστώς των διαζυγίων και για έναν δεσμό που δεν είναι πια άρρηκτος, μια και όλο και λιγότεροι Έλληνες ενστερνίζονται την ευαγγελική εντολή, «ους ο Θεός συνέζευξεν άνθρωπος μη χωρίζετω».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

■ Οι σχέσεις των ανθρώπων είναι σχέσεις **ισορροπίας**, οι σχέσεις των δύο είναι μοιραία σχέση υποταγής. Η ισότητα απορρέει από τη δημοκρατική αρχή, προϋποθέτει περιττό αριθμό. Χρειάζονται τρεις για να αποφασίζουν κατά πλειοψηφία, όταν είναι δύο και δεν αναγνωρίζουν το προβάδισμα, η σχέση μεταβάλλεται σε διαρκή σύγκρουση. Δεν είναι δυνατόν κάποιος δικαστής να εφευρίσκει λύσεις που να έχουν εφαρμογή στην καθημερινή ζωή ενός ζευγαριού.

Η νομοθετική τομή στην περίπτωση του νόμου 1329/83 έγινε κατά τρόπο στρεβλό, ψηφίστηκε ουσιαστικά η ισότητα των δύο φύλων. Ισότητα όμως στο νόμο προϋποθέτει ισότητα στα πράγματα. Ο νομοθέτης προχώρησε πιο γρήγορα υπό τη γοητεία μιας ευχής σε αυτό που θα έπρεπε να είναι αληθιά δεν είναι. Η εξίσωση των δύο φύλων είχε μεν ωριμάσει ως πολιτικό αίτημα, αληθιά όχι και ως πιεστική κοινωνική ανάγκη. Η συμμετοχή στα αποκτήματα είναι μεν σημαντική μεταβολή, πήλη σε θεωρητικό επίπεδο, μια και στην ουσία μια τέτοια αγωγή μπορεί να κρατήσει επτά χρόνια.

Είναι απαραίτητο να βρεθούν σύντομα νομολογιακές λύσεις που, μέσα από την εφαρμογή των γενικών αρχών του δικαίου, θα φτάσουν διά της επιείκειας και της καλής πίστης σε ικανοποιητικά αποτελέσματα για τις αξιώσεις των γυναικών. Η ελληνίδα νομική προστασία

των διαζευγμένων νοικοκυρών έχει πολλές φορές οδυνηρά κοινωνικά και οικονομικά αποτελέσματα για τις ίδιες και τα παιδιά τους.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΑΝΤΑΣ

■ Παρ' όλο που το τελευταίο νομοθέτημα εισήγαγε πρωτοποριακές ρυθμίσεις (συγαιναιτικό διαζύγιο, αλληγή των όρων χορήγησης της διατροφής, συμμετοχή της γυναίκας στα αποκτήματα κατά τη διάρκεια του γάμου), στον απολογισμό παραμένει αμφιλεγόμενο ως προς τις προθέσεις και τις παρενέργειές του.

Στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία το διαζύγιο είναι φαινόμενο που έχει απλωθεί και όχι «ταμπού». Κανένας πια δεν μένει με τα δεσμά ενός αποτυχημένου γάμου επειδή και μόνο «ο κόσμος θα σχολιάσει». Ο διαζευγμένος δεν είναι πια «δακτυλοδεικτούμενος». Τώρα που έπεσαν τα δεσμά, οι νέοι πηγαίνουν πιο εύκολα και πιο γρήγορα και ίσως πιο επιπόλαια από άηλοτε στο γάμο, αληθιά και στο διαζύγιο.

Στο παρελθόν ο χωρισμός της γυναίκας από το σύζυγο είχε ως αποτέλεσμα την επιδίκαση διατροφής, τώρα επιδικάζεται διατροφή από τα εισοδήματά της ή την περιουσία της, κυρίως όταν δεν μπορεί να εργασθεί. Σ' αυτή την εξέλιξη η γυναίκα είναι μάλλον χαμένη.

Όμως είναι κερδισμένη ως προς κάτι άλλο: Τώρα μπορεί να διεκδικήσει από το 1/3 έως το 1/2 της περιουσίας που απέκτησαν με το σύζυγο στο γάμο. Το λυπηρό είναι ότι στην πράξη λίγες μόνο περιπτώσεις φθάνουν στα δικαστήρια με τη μορφή αγωγών συμμετοχής στα αποκτήματα και για ακόμα λιγότερες εκδίδονται αποφάσεις...

Χρέος του νομοθέτη είναι να μη θυσιάζει με τους κανόνες του τη μία αξία για χάρη της άλλης, αληθιά να βρίσκει τρόπους εξισορρόπησής τους. Ετσι, όσο πρέπει να ενδιαφέρεται ο νομοθέτης για τη διατήρηση των γάμων που έχουν πετύχει, αληθιά τόσο πρέπει να ενδιαφέρεται για την ομαλή διάλυση των αποτυχημένων και κατεστραμμένων γάμων.

ΡΟΥΛΑ ΠΑΠΠΑ-ΣΟΥΛΟΥΝΙΑ